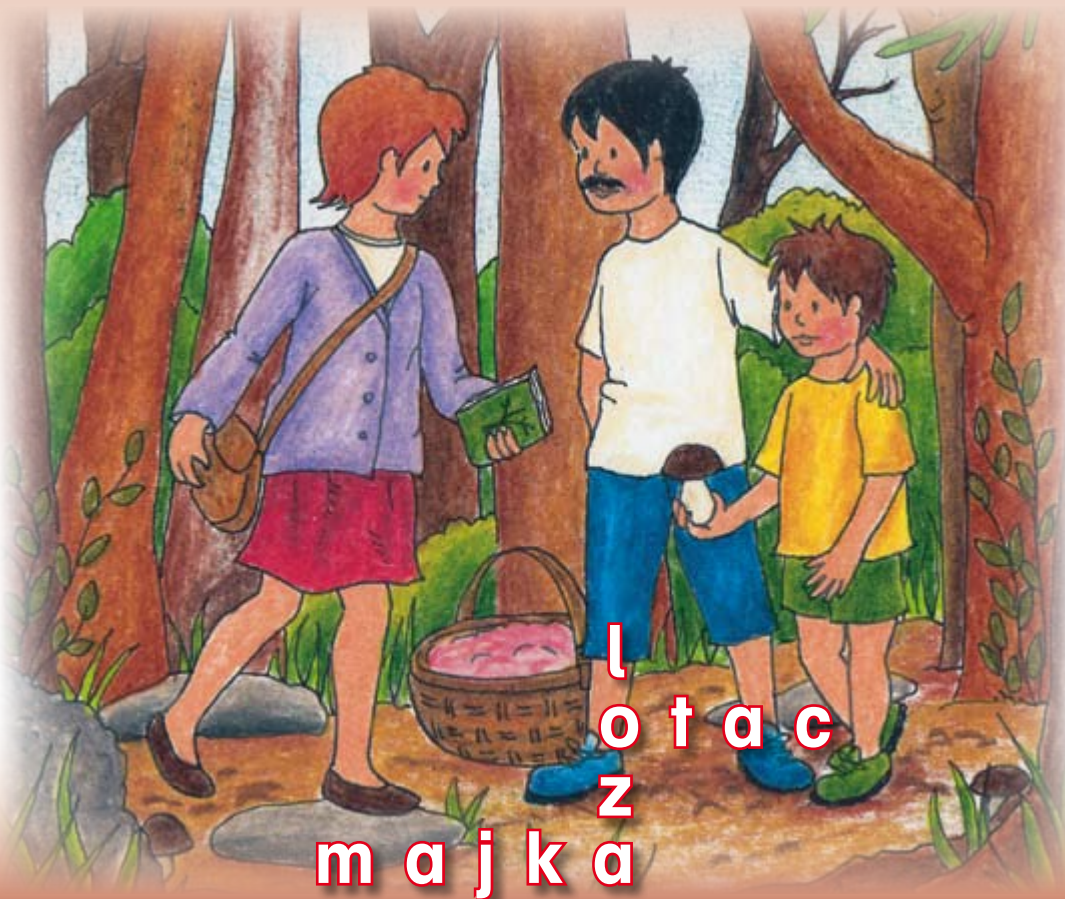

moj novi minimulti

Živine u lozi

Opiši ove živine! Ki/Koji izgled, farbu, veličinu,... imaju.

Kade živu ove stvari? Ča/Što žeru ove živine?

Poveži rič s odgovarajućom slikom!

1	viverica	1
2	divlja svinja	
3	srna	
4	lesica	
5	ditel	
6	mačka	
7	kucak	
8	konj	

Rasline na polju i u lozi

Pitanja:

- 1 - Ovo stablo je kroz cijelo ljeto zeleno.
- 2 - On ima najdulje iglice.
- 3 - Seljak nju sije na polju. U malinu se načini muka.
- 4 - Ovo domaće črlijeno sadje raste i na kraju loze. Onde je ali manje i nije tako slatko.
- 5 - Majka ga rado posadi na vrtu. On ima lip črljen cvijet.
- 6 - Ako se dotaknemo ove zelene rasline, onda ona jako peče.
- 7 - Njegov sad se zove želud.

Križaljka: iskati i dodeliti slike

Išči sloge!

Poglej sliku, išči sloge i poobarbaj slog istom farbom!
 Izriži slike i zalipi je u pisanku. Napiši odgovarajuću rič sliki!

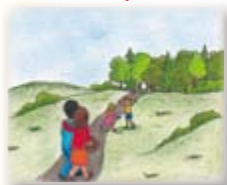
ot-		-pat-		-nje
-ta-	pik-		-nik	-ti-
-rač	ko-	-ra		no-
	-met		še-	-ki
-ša-		pros-		-go-

otpatki, prostirac, nogomet, košara, piknik, šetanje

Obitelj Lozar

Slika ti kaže, ča/što obitelj Lozar djela. Dobro pročitaj rečenice uz sliku!
Nek jedna rečenica odgovara slici. Piši pravu povijesku u tvoju pisanku.

Otac i dica kanu za majkin dan s mamom načiniti piknik u lozi.

Obitelj Lozar kani pojtiti na kupovanje u grad.

Dica su u košaru vrgla sadje, kruh i jednu flošu vode.

Majka je u košaru vrgla jednu veliku tortu.

Otac zame iz prtljažnika ležaljke.

Otac raširi prostirač na sinokoši.

Dica se igraju na sinokoši.

Dica se igraju na cesti.

Onda svi sidu na prostiraču i jidu.

Onda svi tancaju veselo.

Kad je obitelj Lozar gotova, dica hitu smetlje na sinokošu.
Mama veli: "Oje! Sad ću zamuditi 'dancing stars' na televiziji!"

Kad je obitelj gotova, dica hitu otpatke u košaru za smetlje.
Mama veli: „Ovo je bio jako lipi piknik!”

Moji roditelji

Nadopuni nepotpune rečenice!

Moja majka

Moja majka se zove _____ i je _____ stara.

Ona nije jako velika. Mama ima dužičke kafecke _____ i plave _____.

Najvoli nositi _____ i bluze. Rado čita i _____.

*kljake/kikljelšose - oči - Anica - 30 ljet
tanca - ljubezna - vlase*

Moj otac

Moj otac se zove _____

i je _____ star. On je jako velik.

Tata ima kratke črne _____

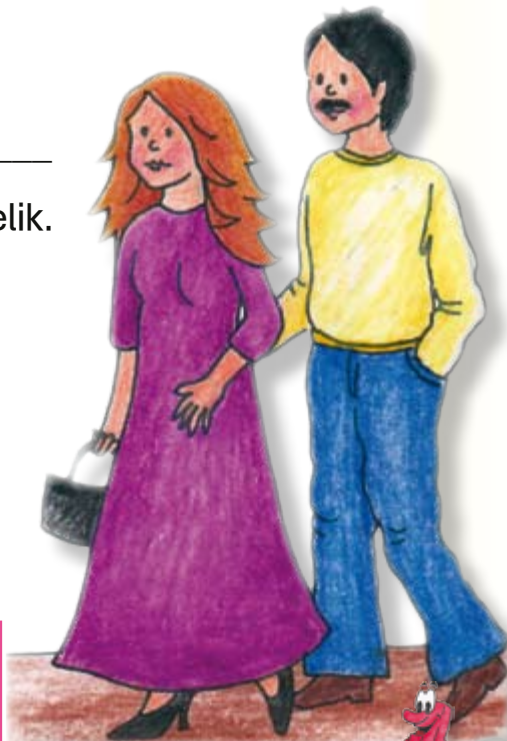
i zelene _____.

Najvoli nositi _____.

Rado se igra tenis i _____.

On je uvijek _____.

*nogomet - Ivica - košulje - 35 ljet
vlase - oči - veselo*

Opiši svoju majku i tvoga oca! Napiši tekst u pisanku!

Čitanje i pisanje:

čitati predloženi tekst i nadopuniti tekst

Ponašanje u lozi

Pročitaj rečenice i razmišljaj, je li je ova izreka prava ili pogrišna! Pošarбай pravu slovu! Ako si sve pravo pošarбай/pošarбайala, dostat ćeš „rič rješenja“!

	DA	NE
1. U lozi moraš glasno vikati.	V	S
2. Pogazi sve kebre, ke/koje vidiš!	R	U
3. Hiti tvoje otpatke svenek u košaru za smetlje!	P	Č
4. U lozi ne lamlji kite/grane!	E	O
5. Ti moraš uništiti sva gnjazda, ka/koja najdeš.	Ć	R
6. Ne smiš jisti sadje, ko/koje ne poznaš.	Č	Ž
7. Ostani na označenom putu!	U	E
8. Kad se vratiš iz loze, operi si ruke jako dobro!	V	N
9. Pokini sve paučine, ke/koje na putu vidiš!	Š	A
10. U lozi smiš načiniti oganj.	O	R
11. Ne idi sam/sama na šetnju u lozu!	I	T
12. Ne pobadni/popipaj životinje, ke/koje ti se približuju.	!	?

Odgovor:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		

razmišljanje o jeziku 2. stepen
opisati ponašanje u lozi

Majkin dan

Rudi: Petra? Kamo s kiticom?

Petra: Rudi! Ča/Što je u paketu?

Rudi: Ću ti povidati?

Petra: Od pekara?

Rudi: (klimne glavom) Lipa turta.

Petra: Ti si mi pravo „flakalo“!

Rudi: Petra! Ne. Ovo ni za me.

Petra: A zakoga je?

Rudi: Misli malo!

Petra: (veselo) Sada znam: za Majkin dan!

Rudi: Isto kot i tvoja kitica?

Petra: Uganjao si!

Glavu sam si trapila ča/što bi mami kupila.

Rudi: Mama će se veseliti darom.

Petra: Kad vidi od nas ljubav i hvalu.

Rudi i Petra: I zato joj velimo: Ljubimo te svaki dan
ne samo na majkin dan.

Klepi ide s roditelji na piknik

Čitajte u uloga i načinite mali igrokaz!

Klepi: Dvanajst uri je. Jilo sliši na stol! Ča/Što će biti, ja sam gladan! Tata! Mama! Ili ćemo letiti kamo na objed?

Tata: Sad smo bili jur trikrat po red u Željeznom kod Mekija. Klepi. Ja te hamburgere već ne morem viditi.

Mama: A ja te fishburgere već ne. Kad nek na nje mislim, mi je čemerno/poredno.

Tata: Ča/Što bi bilo, ako bi opet jednoč načinili svi skupa piknik, na velikoj lokvi za vrtom? Onde jur od vijeka nismo bili.

Klepi: Da, cool, piknik. Eh, ča/što je to zapravo? Takov Big nick, big mik, big mac! Jupij!

Tata: Ne, piknik! To će ti se viditi! Ležiš uz lokvu, gledaš oblake, kako se šeću po nebu, uživaš sunce ... Koč-toč otpreš kljun i čekaš, da ti nešto dobrog nutar skoči ili zaleti...

Mama: Ali Joško. Moramo Klepija učiti, kako se mora ponašati. Mi ćemo zeti vilice i nože sobom, pak ćemo mu pokazati, kako se tako fajno ji, po gospodsku!

Klepi: Pak na kečup mi nekatu zabit!

Tata: Kako moreš žabu jisti s kečupom! Igit!

Klepi: No prez kečupa takovu žabu uopće ne morem požrknuti. Ij, žabu! Kad samo mislim na to, mi je jur čemerno/poredno. Ja mislim, da sam alergičan na žabe.

Mama: So, nože, vilice i žlice bi imali. Pak tri stakli ćemo isto zapokati. Kako to izgleda, ako Klepi svenek žljeffi iz lokve.

Klepi: No, ću si zeti slamkicu.

didaktične napomene: govor 2. stepen,
izvor: <http://www.hrvatskicentar.at/klepi/str3.htm> (pokraćeno)

Računaj i pofarбай puže!

orandžasto:

2, 7, 13, 19

zeleno:

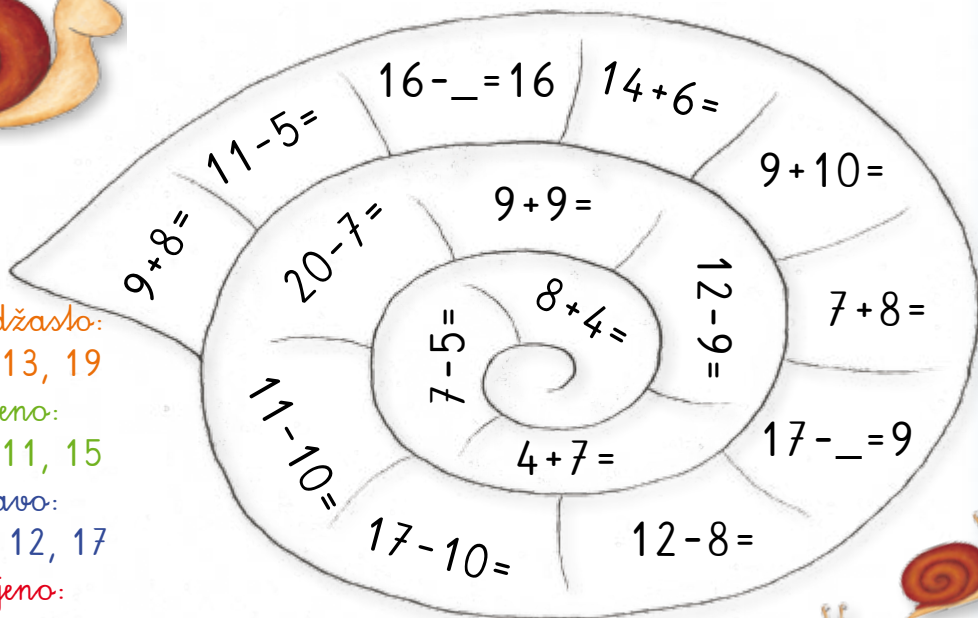
6, 8, 11, 15

plavo:

0, 3, 12, 17

črљeno:

1, 4, 18, 20

orandžasto:

8, 12, 16, 20

zeleno:

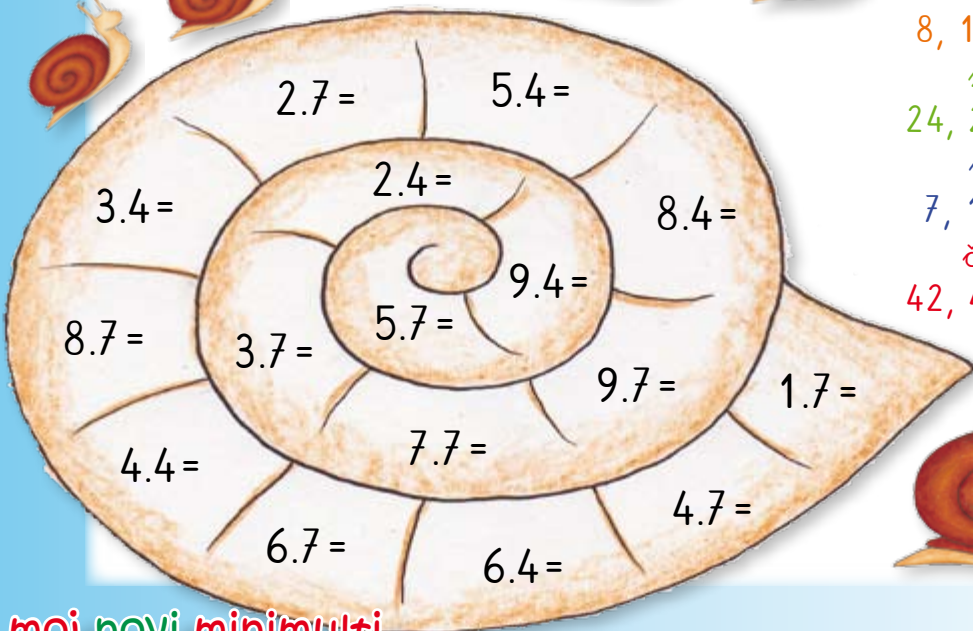
24, 28, 32, 36

plavo:

7, 14, 21, 35

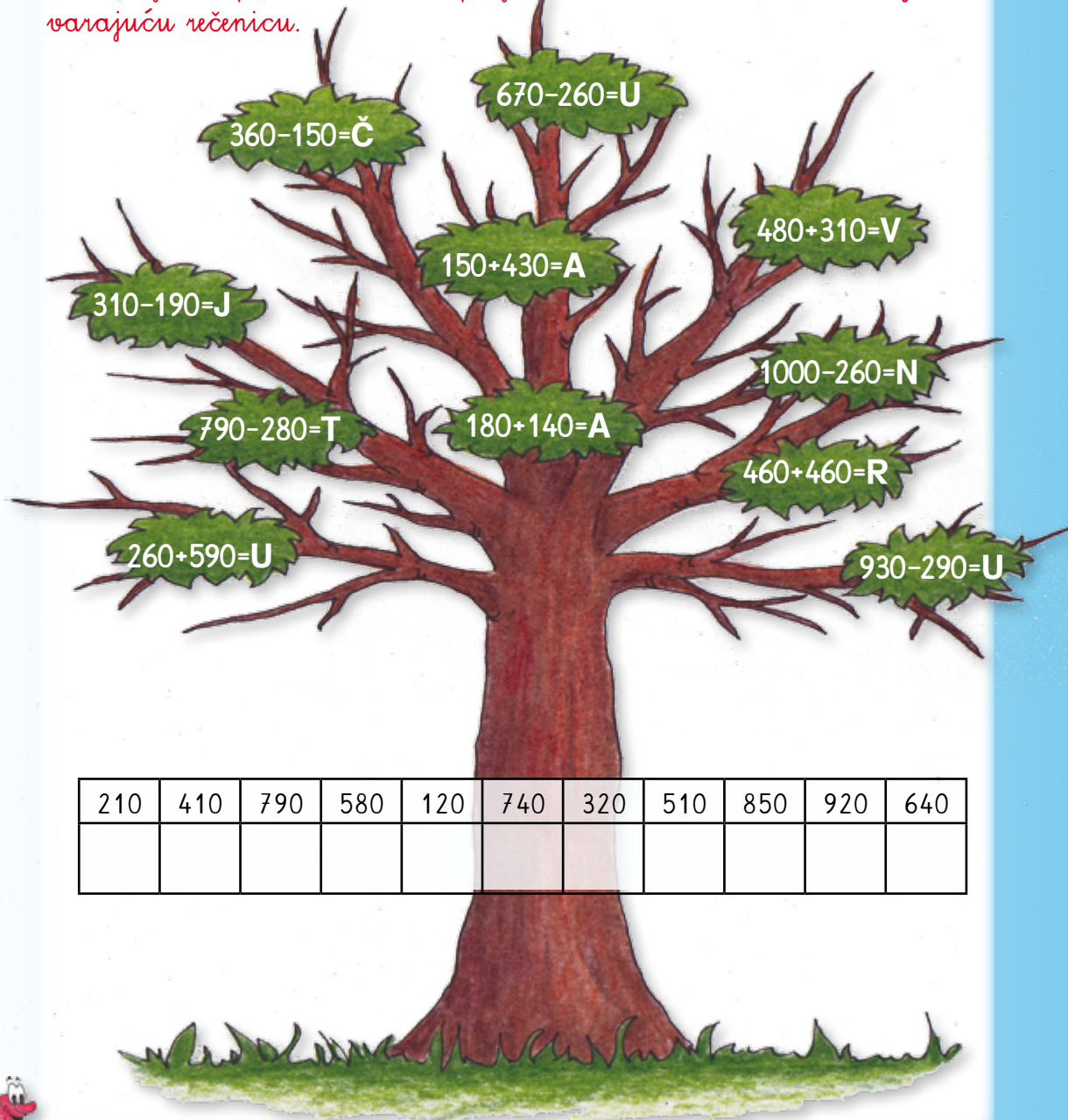
črљeno:

42, 49, 56, 63

Stablo s računi

Računaj i napiši rezultate u polja! Na koncu ćeš dobiti odgovarajuću rečenicu.

Gledaš si visoku jelvu.
Vozi se tri polja najzad!

Bio/Bila si
glasan/glasna.
Bludio/Bludila
si srnu.
Prekini kockanje
dvakrat!

Bižiš za v
Prekini kock

Gledaš si lipotu
loze/šume/luga.
Vozi se troja polja dalje!

Start

Gledaš jelena kako žere.
Prekini kockanje jednoč!

rivericom.
anje jednoč!

Čuješ ditela.
Vozi se jedno polje dalje!

Nisi prestrašio/
prestrašila lesicu.
Kockaj se još jednoč!

Pobrao/Pobrala si smetlje.
Vozi se pet polji dalje!

Majka/Otac, kako daleko smim putovati?

Na jednoj strani mjesta stoji dite ko/koje je majka ili otac. Na drugoj u jednoj liniji stoju dica.

Svako pojedino dite pita majku/oca:

Majka/Otac kako daleko smim putovati?

Majka/Otac more dati različne odgovore:

Jedan mali korak najpr!

Pet velikih korakov najpr!

Tri korake najzad! .....itd.

Druga mogućnost:

Majka/Otac veli varoš/selo ili zemlju:

Na primjer do Cin-dro-ŕa.

To znači, dite mora načiniti

toliko korakov kotno rič ima slogov.

Ko/Koje dite dostigne najprije majku/oca je dobilo i smi u drugoj igri biti majka ili otac.

Fotokocka

Dekoracija za Majkin dan!

Ovo je sve potrebno:

- 6 fotografijov (od tvoje mame, od tebe, itd...)
- karton, škare, lipilo, konac

1

Olovkom prinesi formu na karton (dužina svake strani kvadrata neka bude 5cm do 8cm)!

2

Izriži formu (ne zabi „Laschen=vezice“, na ke/koje moraš staviti lipilo)!

3

Nožem povliči linije olovke (onda je moreš laglje prekrenuti)!

4

Prilipi tvoje fotografije na karton tako, kako je pokazano na skici

5

(to je jako važno, da slike pak ne stoju na glavi)!

6

Stavi lipilo na „Lasche“=vezicu i prekreni kocku!

Ako si na kocku nalipio/nalipila čuda slik od tvoje mame i znamda i od sebe, moreš pokloniti kocku mami za majkin dan. Mama ju more, ako kani, i u hiži obisiti, zato tribaš samo iglicu i malo konca. Konac moraš nadiť u iglicu, zabost u jedan kut kocke, i konac potegnuti kroz školju. Ovako moreš obisiti kocku.

Nastati KRŠĆAN/KRŠĆANKA

Prinos vjerskopedagoškoga instituta Gradišće

Gdo se pokrsti - kol malo ditek ili kasnije - se zove po svojem imenu. Človik nije numera, nego je jedinstven.

Voda se lije prik glave. Prilom se govori: „*Ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.*“

Gdo je pokršćen, se združiti s Jezušem i sa svimi ki/koji slišu k njemu. On nastane kršćan i sliši k zajednici Crkve.

Krsna voda je znak za čišćenje. Ona ne čisti samo od praha i nečistoće, ona čisti od svega čalšto nas luči od Boga.

Krsna svića spominja na Jezušu, **SVITLOST** svita.

Namazanje krizmom veli: Ov človik je u prijateljstvu s Jezušem, s pomazanikom, s kraljem, s duhovnikom i s prorokom. Bijela prakež je znak za veselje i čistoću.

Kad se prekrizimo svetom vodom, se spominjamo našega krsta.

sveti krst

Jordan se zove rijeka ka/koja teče kroz Izrael

Pogledaj sliku, išči stvari/dugovanja ka/koje ne pašu!

Jordan se zove rijeka, ka/koja teče kroz Izrael, zemlju u koj/kojoj je živio Ježuš. Sveti Ivan je pokrstio Ježuša u vodi Jordana.

Pogledaj si točno sliku i najti ćeš sedam stvari/dugovanj ki/koji još nije bilo pred 2000 ljeti.

Niuzaljsko jezero

Poznaš najveće jezero u Austriji?

Niuzaljsko jezero je 33,5 km dužičko,
12 km široko i 1,8 m duboko.

Mali dio je na Ugarskoj.

Kad je lipo vrime se čuda ljudi
vozi biciklom okolo jezera.

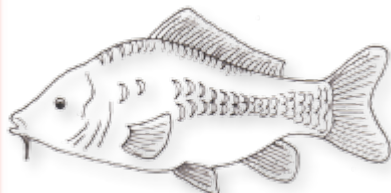
Na Niuzaljskom jezeru se moreš
kupati, surfati, jedriti ili načiniti
piknik. U zimi se more klizati.

Okolo jezera raste čuda rogoza/sulice.

Već od 250 vrsti ptic živi u njem.

U vodi pluje najmanje 30 vrsti rib.

Najpoznatije ribe su:

šaran

fucka

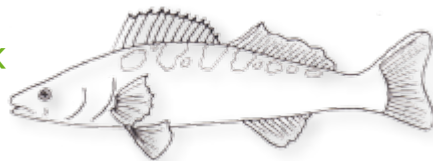
štuka

Od 1993. ljeta postoji nacionalni park

Niuzaljsko jezero – Zajezerje.

Pohodi ovu stranicu na internetu:

<http://www.nationalpark-neusiedlersee.org>

smudj

Morebit ćeš načiniti izlet na Niuzaljsko jezero
s tvojom familijom na majkin dan ili očev dan.

Pjesnik Anton Leopold

se je rodio 1923. ljeta.

Anton Leopold se je narodio 13. junija 1928. ljeta u seljačkoj obitelji. U Frakanavi je pohađao osnovnu školu, a potom je išao u glavnu školu u Lučman.

Jur kot školar se je naš pjesnik zanimalo za pjesništvo i za hrvatsko štivo. U školi i pri različni zgoda je recitirao pjesme. 1946. ljeta je počeo i sam pisati pjesme.

Anton Leopold zabavlja štitelje hrvatskih kalendarov, časopisov i novin ne samo svojim pjesmicami nego i svojim djeli u prozi. On piše pripovijesti, crtice, novele i različne povidajke.

Za svoje djelovanje je Anton Leopold dostao jur već nagradov i odlikovanj.

Kupanje

*Žarko sunce peče,
vruć je ljetni dan.
Pot po čelu teče,
hajde sada van!*

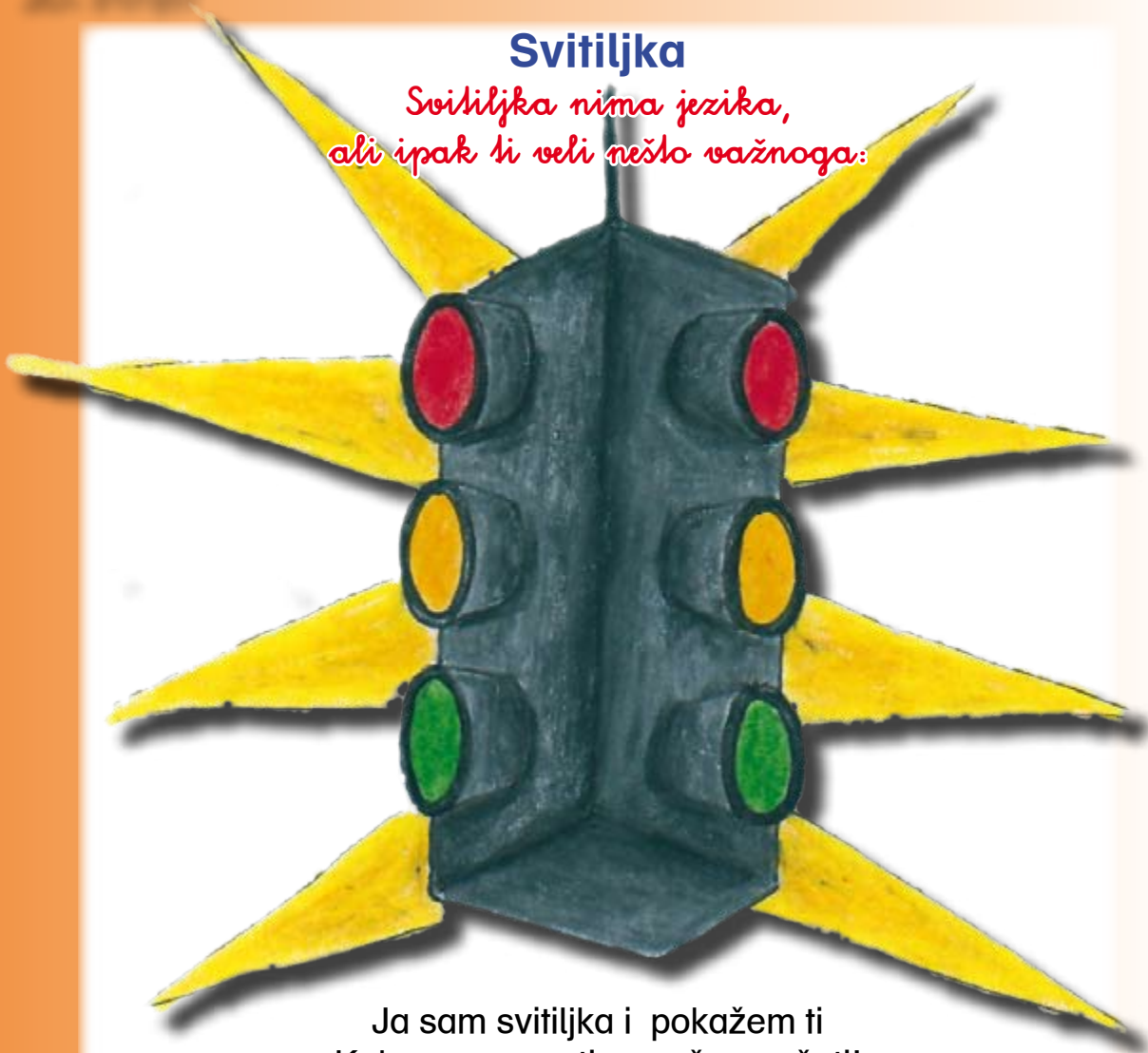
*U jezero tamo
na kupanje svi!
Plivat, prskat znamo,
voda nam godi!*

A. Leopold

Svitiljka

*Svitiljka nima jezika,
ali ipak ti veli nešto važnoga:*

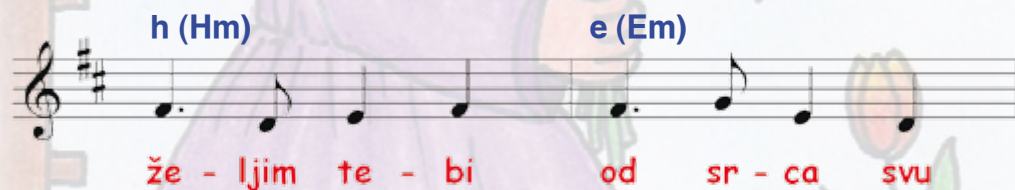
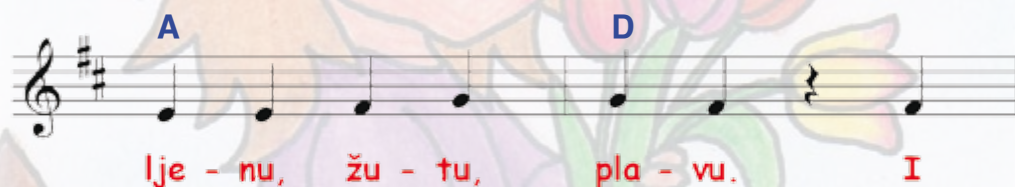
Ja sam svitiljka i pokažem ti
Kako se na cesti moraš ponašati!
Moje **črlijeno** svitlo viče: Stani!
Sada se vozu nek auti!
Onda je **zeleno**, svitlo moje,
Ti smiš pojti, drago dite!
Ali gledaj i na livo i na desno,
Jer na cesti je svenek opasno!

Darujem tebi kanicu

Varga Nicole, Silvia Mühlgaszner

Darujem tebi kiticu
črjljenu, žutu, plavu.
I željim tebi od srca
svu ljubav radost moju.

Darujem tebi lip balon
črjljeni, žuti, plavi.
I željim tebi od srca
svu ljubav radost moju.

Jačka: čitati i božati tekst,
upoznati i ponoviti pojedine riči

Pazi!

Prometni znaki!

Pogledaj si prometne znake na lijevoj strani
i čitaj izjave na desnoj strani.

Znaš je točno povezati? Pošarбай desnu stran!

Kad vidiš ov znak,
moraš stati!

Ov znak ti veli,
da se smiš voziti biciklom. Na
ovom putu se ne smu voziti auti.

Ov znak je jako važan za
pišake. Oni smu nek ovde pojt
prik ceste. Vozači auta moraju
paziti, kad vidu ov znak.

Kade vidiš ov znak, onde se
ne smu voziti auti. Ovde smu
hodati samo pašaki.

Prijelaz za pašake - Pašaki put - štop-tabla - Put za biciklaše

točno gledati, povezati i pošarбайti

Naš tip: KLEPI, mali štok s velikom trubom

*Klepi, der kleine Storch
mit der großen Klappe*

Mali štok Klepi se zleže iz jaja. On upozna svoje roditelje Joška i Agnju. Skupa žive u jednom gnjazdu visoko na krovu. Ali kade su kompjutor i walkman?

Kad Klepi naraste, se mora naučiti letiti: kreljute gori - i doli - i gori - i doli. Pu, kako je on visoko u zraku! Sada on more letiti Mekiju: na pomfrite s kečupom. Onde je jilo jače cool, nego kakova žaba.

Ali morebit se more i letiti prez kreljutov. Ča/Što misliš? Klepi će pokusiti. Aua! Klepi padne iz neba. „*Was ist denn das für ein komischer Vogel?*“, pita kokoš.

Kokoš se zove Sandy. Ona govori nimški. Sandy i Klepi se dobro razumu. Oni nastanu prijatelji i puno svega doživu.

Kako si predstavljáš Klepija kad se uči letiti?

Šli kako izgleda štok/golja/roda, kad ji pomfrite s kečupom?

Namoljaj ga/ju! Ov CD si morete poslušati u razredu.

Morebit ćete zavježbati jednu igru u uloga - na strani

9 ćete najti dijalog: „Klepi ide s roditelji na piknik“

U internetu (<http://www.hrvatskicentar.at/klepi>) moreš

najti sve štorice. Na toj stranici imaš i mogućnost

da Klepiju pišeš.

CD - Klepi, mali štok s velikom trubom:
Poslušati, čitati dijaloge, predstaviti igrokaz

minimulti novi moj

Kompjutorski „a-b-c“

Joystick

„Joystick“ je ulazni uređaj kao miš ili tastatura (tipkovnica). On se i zove igrački štab.

Za pojedine kompjutorske igre je potreban „joystick“, da se njim more šikano i dobro igrati.

Laptop

Laptop ili Notebook je kompjutor koga moreš nositi sa sobom.

„Lap“ je engleska rič i znači krilo.

Laptopom se more komotno na krilu djelati.

Link (kratica za Hyperlink)

Link dolazi iz engleskog jezika i znači povezanje ili vez. U svitskoj mriži povezuje jedan

Link s nečim drugim: npr. s jednom drugom stranom, s jednom slikom ili s jednom e-mail adresom. Ako ti jednoč kaniš sastaviti jednu internet stranicu, moreš ju povezati jednim

linkom s nekom drugom zanimljivom stranom.

Link se upozna, kad je rič potcrtana i se more mišem kliknuti. „<http://www.bildungsserver.com>“

Kazalo

Živine u lozi.....	2
Rasline na polju i u lozi.....	3
Išči sloge.....	4
Obitelj Lozar.....	5
Moji roditelji.....	6
Ponašanje u lozi.....	7
Majkin dan.....	8
Klepi ide s roditelji na piknik.....	9
Računaj i poфарbaj puže.....	10
Stablo s računima.....	11
U lozi.....	12
Igra kockom	13
Majka/Otac, kako daleko smim putovati.....	14
Fotokocka.....	15
Nastati Kršćan/Kršćanka.....	16
Jordan.....	17
Niuzaljsko jezero.....	18
Pjesnik Anton Leopold.....	19
Svitiljka.....	20
Jačka: Darujem tebi kanicu.....	21
Prometni znaki!.....	22
Naš tip: Klepi, mali štrok s velikom trubom....	23
Kompjutorski „a-b-c“	24

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber:

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - © 2007. HNVŠ

Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Permayerstr. 9

Odgovorno uredničtvo: Baumgartner Sascha, Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Helene, Kelava Ljuba, Kolonovics Julia, Lang Kathrin, Mühlgaszner Silvia, Pinterits Brigitta, Varga Nicole, Wukovits Robert, Zsivkovits Silvia
Lektorica: magistra Mühlgaszner, MAS Edith, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišću
Ilustracije: Gabriel Jasmine - **Layout i slog:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školariice u Gradišću.

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom Bundeskanzleramt aus Mitteln der Volksgruppenförderung.